

Klárt at gera langhyl í Vági

LANGHYLUR nú er greiða fingin á fíggingini til langhýlin í Vági og nú verður farið sjálvst undir arbeiðið at gera høllina

Soleiðis sær nýggja svimjihøllin í Vági, út, sæð frá vegnum, eystanifrá. Talan er ikki bara um ein hyl til úrmælingar at venja og kappast í

Áki Bertholdsen

Tað gekk ikki heilt so skjótt, sum ætlað.

Men tað gekk.

Nú hevur tað eydnast at útvega fíggingina til ætlanina at gera svimjihøll við 50 metra langhýli í Vági.

Fíggingin hevur verið tann stóri snávingarsteinurin, men John Hendrik Holm, sum er ein av stigtakarunum, sigur, at nú er greiða fingin á allari fíggingini.

Nú verður so síðsta hond lögð á sjálvar fyrireikingarnar og farið verður undir útgreysturin nú í summar.

Tað fer at taka eitt ár ella so, at gera høllina, so einaferð í seinnu hálvu næsta ár, stendur høllin liðug.

Bílig

Upprunaliga var talan um eina verkætlan upp á 12,7 milliúnir, men nú er hon dýrkað nakað upp í 14,3 milliúnir, men eisini tað er komið undir land.

Eitt nú er luftskiftið vorðið eitt sindur dýrari enn mett.

Nú hevur tað eydnast at útvega fíggingina

Tað verður eitt samtak av handverkarum og feløgum, sum skal gera høllina.

At byggja eina slíka høll fyri 14,3 milliúnir, er ómetaliga bíligt.

Men fyri at gera hana bíliga, er ikki so nógv gjørt burtur úr tí arkitektoniska, tí talan er eina ferhyrnta høll við einum síðubygningi.

Samstundis er tað nógv bíligari at gera svimjihýlar í dag enn tað var fyrr.

Svimjihýlar verða ikki grivnir niður longur, men meststund settir oman á jørðina. Tað er ein viðurkendur byggiháttur, sum svimjihýlar verða bygdur eftir nú á døgum.

Sostatt er svimjihýlurin í Vági latin sum eitt byggiset úr stáli, ið verður sett oman á eina grund.

Óg hann er so lættur at

seta upp, at norski leverandørurin sigur, at ein handverkari kemur heim við byggisettinum og saman við tveimum ella trimum handverkarum afturat sær, klára teir at seta hýlin upp upp á triggjar vikur.

Tilsamans kostar høllin eina góða milliún í rakstri um árið, harav meginparturin er lónir til starvsfólk.

Hinvegin verður allur hitin, høllin brúkar, ókeypis, tí avtala er við SEV um at fáa hitan frá elverkinum beint undir liðini á høllini, fyri einki og tað er hovuðsorsøkin til, at hon er so bílig í rakstri.

Vælverudepil

Ætlanin er ikki, at svimjihøllin í Vági bara skal vera til úrmælingar at venja og kappast í.

– Talan skal eisini vera um

ein vælverudepil til almenningin við barnahýli, heitum pottum, gosbaði, guvubaði og sauna.

Fyreikaarnir gava áður sagt, at ætlanin er eisini at hava samstarv við fysioterapeutar um at at menna vælverutilboð í høllini, bæði til ung og eldri, giktsjúklingar og onnur, sum hava gagn, ella bara fragd, av viðgerð í heitum vatni.

Í sjálvum 50 metra langhýlinum verða seks geilir, so hýlurin verður altjóða góðkendur til kappingar og rundan um hann verða 400-500 sitipláss.

Nýggja Svímjihýlin í Vági verður ein sjálvvagnarstovnur, sum ongi privafólk fáa nakran vinning burtur úr.

Fyreikararnir hava áður boðað frá, at tá ið hon er liðug, skjóta fyreikararnir upp, at tað verða Menta-málaráðið, Kommunurnar í Suðuroy, Svímjisamband Føroya og svímjifelagið í Suðuroy, Susvim, sum velja umboð í nevndina.

Føroyska skattatrýstið nógv lægri enn tað danska

Við árslok 2011 var skattatrýstið í Føroyum 43% av tøkku bruttotjóðarúrtøkuni.

Tað vísir ein uppgerð, Hagstovan hevur gjørt.

Hagstovan sigur, at frá 2004 til 2008 vaks føroyska skattatrýstið javnt og í 2008 var tað 45% av tøkku bruttotjóðarinntøkuni.

Síðan fall tað eitt sindur aftur niður í móti 42%, men í fjør vaks skatturin meir enn tøkku bruttotjóðarinntøkan og er skattatrýstið tí økt til umleið 43% við árslok 2011.

Men í ár er so skattaskipanin broytt, og vit hava fingið flatan skatt, samstundis sum pensjónir eru skattaðar við inngjald og tað kann hava ført til broytingar.

Hagstovan sigur samstundis, at danska skattatrýstið er eini 48% og tað er sostatt væl hægri enn tað føroyska.

Gongdin er tó at munurin minkar alsamt.

Danska skattatrýstið var uppi tað hægsta um ár 2000, men er síðan fallið nakað.

Samstundis er tað føroyska skattatrýstið vaksið í sama tíðarskeiði, úr einum 39% um aldarskiftið til eini 43% við árslok 2011.

Í 2011 var annars annað árið á rað, at skattainntøkan hjá tí almenna í Føroyum vaks meiri enn 4% og nú táttar hon í seks milliádir krónur.

Tað er skattur av lønum, sum gevur vøksturin, tí hinvegin kom minni inn í avgjaldum í fjør vísir ein fyribilsuppgerð hjá hagstovuni.

Vøksturin tey seinastu

tvey árin merkir, at í 2011 kom meira inn í skatti og avgjaldum enn í metárinum 2008.

Meira enn helmingurin av skattinum er inntøkuskattur. Her er talan um skatt av lønum, kapitalvinningi og frá partafeløgum.

Í fjør var inntøkuskatturin góðar 3,5 milliardir krónur og tað er ein meirinntøka upp á 232 milliúnir krónur, aftur í móti 2010, ella ein vøkstur upp á eini 7%.

Orsøkin til at inntøkuskatturin veksur, er, at lónirnar í sama tíðarskeiðið eisini hækkaðu.

Hin stóra skattainntøkan er avgjald á vørur og tænastr.

Í fjør vóru avgjaldini 1768 milliúnir krónur, sum er eitt vet minni enn árið fyri.

Inntøkurnar av mvg og øðrum avgjaldum eru framvegis væl minni enn í bestu avgjaldsárunum 2007 og 2008.

Størsti partur av inntøkuskattinum og allar avgjaldsinntøkurnar fara í landskassan.

Landið fær 64% av skattinum, sum í 2011 var 3,8 milliardir kr. Kommunurnar fáa bara inntøkuskatt og tað var 25% av inntøkunum. Kommunurnar fingi 1,5 milliardir kr. inn í fjør.

Kravd sosial tryggingargjald eru góð 10% av skattainntøkuni og eru um 600 milliúnir krónur.

Hetta eru inngjöld til samhaldsfasta eftirlønargrunnin, Arbeidsloysis-skipanina, Barsilsskipanina og Heilsutrygd, sigur Hagstovan.

Farið verður undir útgreysturin nú í summar

Hinvegin verður allur hitin, høllin brúkar, ókeypis